

KOT

KUNST OMKRING TROLDEN
NR. 1, 27. ÅRGANG MARTS 2019

KALENDER 2019

MARTS

2019

Mandag den 11. kl.19

Generalforsamling i Rødding Centeret med billeder fra årets gang v/John Sau.

Søndag den 17. kl. 13-15

11. bukettur med møde ved Læborg Kirke. Derfra går turen til den velbevarede hede ved Vittrup Baun.

Mandag den 18. kl.19

Generalforsamling.

Søndag den 24. kl. 15-16

Åben omvisning i særudstillingen "Fra Phønix brand til Vejen Mose - boghandler Anders Bruun-Møllers billedunivers" ved museumsleder Teresa Nielsen.

Tirsdag den 26. kl. 18.30 fra RC

Aftentur til Gram: "Kvalitet og design". Besøg på "Ege-tæpper" med malerier af William Hansen.

Tilmelding: Tlf. 30 23 67 13 / 74 84 10 53 inden 21. marts.

Torsdag den 28. kl. 19.00

Forfatteraften med Helle Helle: "de". Samarbejde med Vejen bibliotek med rabat for klubben KUGLEN.

Entre: 60/80 kr. Billetter på vejbib.dk, på biblioteket eller ved indgangen.

APRIL

2019

Tirsdag den 2. kl. 19.30

Foredrag: Den store engelske romantiker J. M.W. Turner ved mag.art. Signe Jacobsen. Entre. 60/80 kr.

Torsdag den 11. kl. 17 – samkørsel fra RC

Aftentur til Åbenrå. Besøg på Kunstmuseum Panbo og hos maler Susan Bleeg Christiansen.

Tilmelding: Tlf. 30 52 51 88 / 20 92 84 00 senest 5. april. Pris 80/100 kr: inkl. kage.

Tirsdag den 16. - mandag den 22.

Påskeharejagt og gække-klip på museet for børn og familier. Besøg museet i påskeferien og oplev både kunst og papirklip på nye måder. Åbent 2. påskedag.

Fortsat: APRIL

2019

Tirsdag den 23. med fernisering kl. 16 – mandag den 20. maj

Udstilling på Vejen Bibliotek med malerier af Malene Hammershøj.

Søndag den 28. kl. 13 – 15

12. Bukettur. Møde ved Holsted Kirke med fortælling om kunstneren Kræsten Iversen. Herfra videre på stien langs Holsted Å til Skoleplantagen.

Tirsdag den 30. kl. 19.30

Info-aften om turen til Skåne og Gotland ved tidligere højskoleforstander Georg Bendix og Jens Ole Thomsen, Løkken Rejser.

MAJ

2019

Mandag den 6. kl. 19.00

Foredrag: "1000 års nordisk folkekunst" ved idéhistoriker Lars Morell. Entre: 60/80 kr.

Onsdag den 8. kl. 18.30 - samkørsel fra RC

Aftentur til "Kunstsmedien JH Ståldesign, Brændstrup". Pris inkl. kaffe: 100/130 kr. Tilmelding: Tlf. 30 23 67 13 / 74 84 10 53 inden 3. maj.

Lørdag den 25. kl. 13-16

13. bukettur: Vi mødes ved Vejen kirkegård og besøger billedhugger Niels Hansen Jacobsens sommerbolig "Hytten". Turen fortsætter ad Jættehøjstien.

Søndag den 26. kl. 12 fra RC

"Udflugt til Ølgod." Pris: 120/150 kr: Tilmelding inden den 21. maj til tlf. 41 58 25 76 / 30 52 51 88.

JUNI

2019

Lørdag den 1. – torsdag den 6.

Kunsttur til Skåne og Gotland Se omtalen i bladet s. 13-15.

 Kunst 6630, Rødding

 Sydjysk Kunstforening, Galleri 46, Holsted

Hvor ingen piktogrammer står; foregår arrangementerne på Vejen Kunstmuseum.

STORT NYBYGGERI OG RENOVERING

Vi glæder os til foråret 2021 – en drøm går i opfyldelse!

December 2016 fik Vejen Kunstmuseum tilsagn fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal om støtte på 28,6 mill. kr. til et større nybyggeri, der omfatter udstillingssale og etablering af et specialbygget magasin til samlingen. Donationen kommer i forlængelse af, at Fonden i 2008-2009 muliggjorde fremtidssikringen af Troldespringvandet og i 2013-2014 bekostede nytænkningen af Museumspladsen. I forbindelse med nybyggeriet har Vejen Kommune givet tilsagn om 10 mill. kr. til renovering af den vestlige del af museet.

Ved museets opførelse i 1924 var det skræddersyet som hjem, atelier og museum for billedhugger Niels Hansen Jacobsen og hans samtidige – især for et udvalg af de danske symbolister. Ingen havde dengang forudset dagens museumsaktiviteter med særudstillinger, publikationer, formidling, projekter i og omkring museet, den store billedskole og et væld af arrangementer året igennem. Baglandsplads var der ikke sat af til. Over årene er enhver ledig cm² blevet udnyttet maksimalt. Der er ganske enkelt ikke længere plads til den livsvigtige samling, udstillingerne, magasinering af værker, værksted med mere. Det rådes der nu bod på i et projekt, der gør mange gode ting på samme tid.

Helt central er det at få reetableret den visuelle forbindelse mellem to dele af en unik historie om at tænke helt ud af boksen. Troldespring-

▼ Arkitekt Steffen Søndergaards tegning af nybyggeriet set fra syd-siden i Lindegade. Til højre ses indgangen til det, der i 1914 blev opført som Niels Hansen Jacobsens atelier ved Skibelund Krat. Med midler fra Ny Carlsbergfondet blev bygningen i 1938 sten for sten flyttet ind til Vejen som den første udvidelse af museet.

VELKOMMEN –

Vejen Kunstmuseum

holder **ABENT**

mens nybyggeriet og renoveringen står på. Når byggeriet bliver synligt, vil der fortsat være meget at komme efter. Museets ældste sale holdes alle åbne. I billedhugger Niels Hansen Jacobsens oprindelige entré er der indrettet en midlertidig præsentation af stentøj fra keramiksamlingen. Til skiftende særudstillinger er der specialbygget et areal midt i Skibelund-salen.

vandet blev i 1923 opført som kølebassin til elværket i Lindegade og sprang frem til 1950'eren døgnet og året rundt med brandvarmt vand. Den visuelle forbindelse mellem elværket og springvandet blev brudt i 1975 ved opførelsen af den lange bygning, der nu nedrives til fordel for nybyggeriet.

Da Niels Hansen Jacobsen havde modelleret det unikke Troldepringvand, samledes byens foreninger og borgere om at bygge bysbarnet et museum i springvandets øst-vest-akse. Det var en imponerende gerning i en stationsby på dengang blot 3.000 indbyggere... og for en kunstner, der stod midt i sit virke!

Den visuelle forbindelse mellem springvandet og det gamle elværk reetableres nu. Der hvor nybyggeriet skærer akse mellem de to, opføres en mellembygning med glasgavle. Fremover vil man kunne kigge fra Troldepringvandet til det gamle elværk – og den anden vej! Mellembygningen bliver et åbent, lyst og venligt pauserum for museets gæster.

Et andet vigtig mål er at skabe tilgængelighed, få etableret handikaptolletter, gode forbindelser og optimal udnyttelse af museets udstillingssale i 4-5 forskudte niveauer. De 167 m², der blev opført i 1975, bliver under nybyggeri til en bygning, der giver museet knap 1000 m² til udstillingsarealer og livsvigtigt baglandsplads til opbevaring og arbejde med museets righoldige samling på i dag over 4.000 værker – skulpturer, keramik, malerier, tegninger, grafik, møbler og meget andet.

Den nye bygning, M-huset

Nybyggeriet er tegnet af fredningsarkitekt Steffen Søndergaard. I årene 1997-2004 har han forestået den etapevise reovering af museets ældste sale og er fortrolig med genius loci, stedet ånd. Tilbage i 2002 tegnede han de første skitser til et nybyggeri, der kunne udligne de forskudte niveauer mellem byggerierne fra 1914, 1924, 1938 og 1940.

▲ Set fra Troldepringvandet på Museumspladsen reetableres nord-syd-aksen til det gamle elværk i Lindegade gennem en mellembygning med glasfacader. Taghældningen minder elværkets gavle. Den nye bygning mod øst/venstre har samme dybde som bygningen mod vest/højre, der i 1940 blev opført som topmoderne bibliotek. I dag er bygningen en del af museet med mange vigtige kvadratmeter til bl.a. særudstillinger.

Steffen Søndergaard har tegnet en bygning, der stille og underspillet passer sig ind i museets eksisterende bygningsmasse. Som det øvrige byggeri holdes den i røde mursten. Den skaber på bedste vis forbindelse mellem de ældste sale og museets særudstillingsale. der i 1940 blev opført som dengang topmoderne bibliotek.

Museets ældre bygninger bærer diskrete lodrette facadedekorationer, mens nybyggeriet får vandrette bånd, der opstår i skiftet mellem hel- og halvanden sten i ydermuren. I pagt med den bagvedliggende bærende konstruktion har facaden fået en zig-zag-dekoration, der kan læses som et stort M for MUSEUM. Steffen Søndergaards virke spænder vidt fra eksempelvis renovering af Schackenborg over Kommandørgården på Mandø til museumsrum i Tønder, Nymindesgab Museum og den lokale renovering af Sønderkov hovedgård.

Byggeri i fire etager

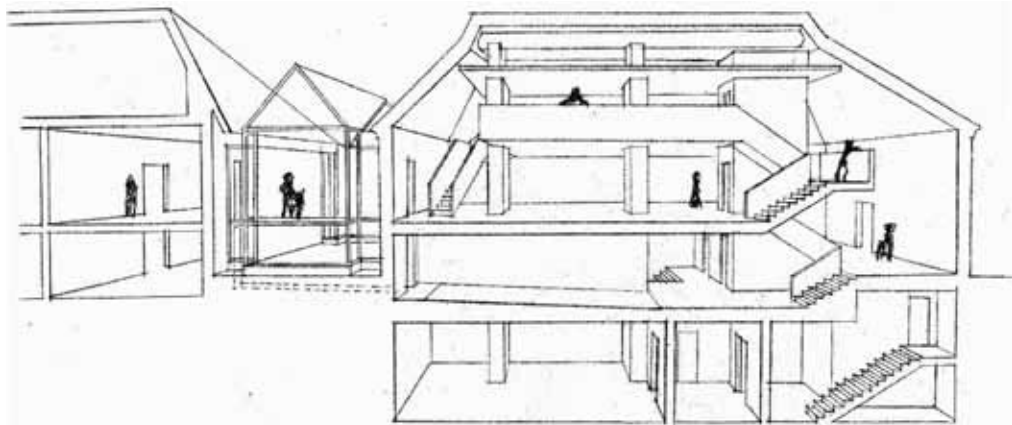
Alle etager bliver tilgængelig i en stor elevator eller ad trapper. Den nye bygning får en gevaldig dyb kælder, hvor den nederste etage rager ind under Museumspladsen. Den vil kun være tilgængelig for museets personale. Dernede indrettes magasin med specialreoler til ophæng af indrammede værker og masser af reoler til opstilling af keramik, skulpturer og andet fra samlingen.

Den halvdybe kælder kommer til at rumme særudstillingsale og den høje stue indrettes til præsentation af et udvalg af museets faste samling. Svævende indenfor samme rum opbygges en førstesal med plads til

▲ Set fra øst har arkitekt Steffen Søndergaard tegnet indgangen til M-huset, hvor man til venstre for elevatoren kan gå ned til den aktuelle særudstilling, eller gå op til et udvalg af samlingens værker.

▼ Steffen Søndergaards vest-øst-langsnit gennem den nye bygning. Fra venstre anes det gamle biblioteks tre etager, så mellembygningen med glasfacader og gennemgang i to niveauer. Nederst i nybyggeriet den dybe baglandskælder, den halvhøje kælder til særudstilling, stueetage og den svævende førstesal.

▲ Går man op fra indgangen, når man den faste samling i den høje stueetage, og kan fortsætte op til den svævende førstesal – her set fra sydøst.

▼ Visualisering af det gamle biblioteks nye nordkvist, hvor liften føres op gennem husets tre etager. Bemærk at vindueshøjden gradvist øges fra kælderen op til loftsetagen.

mindre værker fra den faste samling såsom tegninger, smykker og statuetter.

Nybyggeriet udligner niveauspring

Fra Skibelundsalen bliver der mod vest gennem en lille mellembygning adgang i samme niveau til den nye M-bygning. Ad trapper eller i elevator kan man dér vælge at gå videre mod vest ned i den halvdybe kælder til særudstillingerne, eller op til den halvhøje stueetage til værker fra museets faste samling.

Forbindelsen mellem den halvhøje stueetage i det nye M-hus og det samme niveau i den gamle biblioteksbygning sker ad en bro gennem mellembygningen. Dér kan man stå i aksen mellem det gamle elværk og Troldepringvandet. Under broen bliver

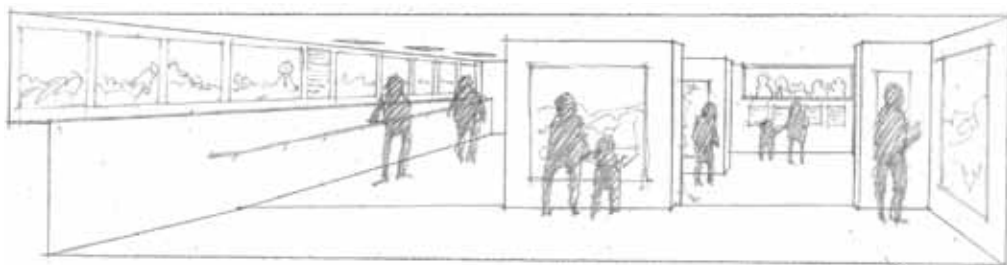
der en forsænket passage i kælderniveau fra M-huset til det gamle bibliotek.

Renovering af den gamle biblioteksbygning

I løbet af 1940 afsluttedes på Museumspladsens sydvestlige hjørne opførelsen af Vejen Bibliotek. Bygningen er tegnet af byens dygtige arkitekt Frands Dahl-Nielsen (1902-1984). Det imponerende bibliotek blev opført efter datidens nyeste forskrifter. Der blev dog ikke holdt stor, festlig indvielse – tyskerne var fløjet over.

Etapevis fra 1983, gennem 1990'erne og endelig i år 2000 har museet fået fuld råderet over bygningen. Her har været indrettet et nødtørftigt

magasin, værksted, keramiksamling i kælderen, særudstillingssale i den halvhøje stueetage og værkstedsrum på loftet til Vejen Billedskole og museets formidling.

I forbindelse med nybyggeriet har Vejen Kommune afsat midler til reovering af bygningen. De tre etager forbindes med en lift. Den bygges ind midt i trappeskakten i den nordlige side af huset. På første sal når den op i den lange nyopførte kvist, hvorfra der bliver en fin udsigt over Museumspladsen. Øverst oppe under rytterlyset indrettes Keramiksamlingen.

I den høje stueetage kommer museets vestligste sal fortsat til at huse oplevelseslandskabet der i 2016 blev etableret med tilknytning til Pippi-tegneren Ingrid Vang Nyman (1916-1959). Etagens to særudstillingssale benyttes til at perspektivere museets samling af hendes værker – den største i offentlig eje takket være omfattende gaver fra hendes slægtninge, der gennem generationer var knyttet til Vejen.

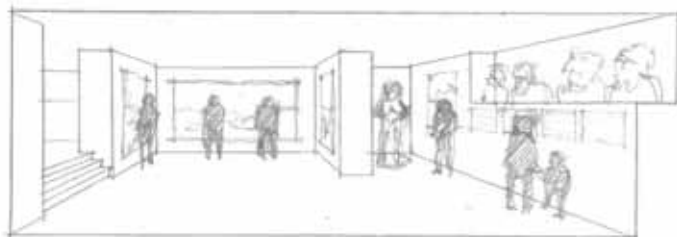
Med direkte adgang til kælderen under M-huset fortsætter særudstillingssalene rundt i det gamle biblioteks kælder fra den østelige sal, langs sydsiden af huset og om i vest. I nordsiden af kælderen indrettes tidssvarende toiletforhold. For første gang får museet handikoptoilet efter moderne forskrifter – endnu en ting, som ingen tænkte på ved opførelsen i 1924! Næsten usynligt for museets gæster indrettes i kælderen også et mindre værkstedsrum samt et kontor. ■

▲ Her et indtryk af den halvhøje kælder set fra øst. Man kan fortsætte ligefrem ad rampen til mellembygningen og det gamle bibliotek. Til højre går man ind i den første særudstillingssal.

▲ Den høje stueetage og den svævende førstesal er her set fra sydvest.

▼ Særudstillingssalen set fra nordsiden/Museumspladsen.

BESTYRELSENS KONSTITUERING 2019

Formand

Anker Ulsdal

Næstformand

Claus Jacobsen

Kasserer

Karen Marie Knudsen

Sekretær

Else Marie Brødsgaard

Redaktør

Gunna Kjelstrøm

Bestyrelsesmedlemmer

Marianne Roland Munch

Gitte Brinch Knudsen

Kontingent for 2017

Samboende

Kr. 350,00

Enlige

Kr. 175,00

Nyvalgt til bestyrelsen

Else Marie Brødsgaard

Genvælt til bestyrelsen

Karen Marie Knudsen

Marianne Roland Munch

Udtrådt af bestyrelsen

Anna Hartvig

Valg af suppleant

1. suppleant

Kirsten Engel Sørensen - genvælt

2. suppleant

Bodil Meineche - genvælt

Valg af revisor

Jan Jepsen - genvælt

Valg af revisorsuppleant

Elsebeth Boysen - genvælt

FORMANDSBERETNING 2018

Præsenteret af formand Anker Ulsdal på Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegns ordinære generalforsamling den 29. januar 2019

Vi kan igen se tilbage på et godt og aktivt år i vores forening. Der har, efter bestyrelsens mening, været en god variation i vores aktiviteter, og I har som medlemmer støttet fint op omkring arrangementerne.

Medlemstallet ligger p.t. på 391 – en lille tilbagegang i forhold til sidste år. En del af grunden, kan jeg forestille mig, skyldes, at vi er gået over til direkte elektronisk betaling. Ikke alle medlemmer er jævnlige brugere af den elektroniske betalingsform som netbank, men mon ikke det vil udjævne sig relativt hurtigt. Det vil være en stor post i regnskabet, hvis vi fortsat skal bruge postvæsenet, som vi har gjort tidligere. K.O.T. udsendes naturligvis stadig med posten, og medlemmer, som ikke har en mailadresse, vil vi også fremadrettet sende breve til, når der er aktiviteter, som ikke er beskrevet i K.O.T.

Foreningens arrangementer i 2018

Foredragsudvalget stod i foråret for en spændende forfatteraften med Mich Vraa, der har skrevet det roste trebindsværk om Vestindien. Arrangementet afholdtes i samarbejde med Vejen Bibliotek.

Desuden var der et foredrag om tysk kunst omkring 1900-tallet, en fortælleforestilling om Emilie Demant Hatt og i løbet af efteråret en aften om dansk moderne møbeldesign samt om vores store keramikere Thorvald Bindsbøl.

Kunstudvalget har arrangerede tre udstillinger på Vejen Bibliotek med Ken Denning, Ulla Bille og Karen Willesen. Fine og spændende udstillinger, som vi håber mange fik set.

Musikudvalget arrangerede tre koncerter med meget forskellige musikalske udtryk. Expanding Canvas med musik som inspiration til tegninger, Diana Panzeri med lieder og sange og T3io Phil med et klassisk program. Udvalget sørgede også for underholdende jazz til årets festaften med orkesteret Blå Mandag. Tilslutningen til koncerterne var knapt så stor, som vi kunne ønske. Da de tynger i regnskabet, taler bestyrelsen om koncerternes form og indhold. Det ligger dog fast, at vi fortsat vil tilbyde musikalske oplevelser, men i den kommende tid vil vores koncertsal være i brug som udstillingssal i museets byggeperiode.

Rejseudvalget arrangerede en velbesøgt tur til Gottorp Slot i september måned. En god oplevelse at se det smukke slot og kunstcenter. Vi fik set Istedløven i Flensborg, Nydambåden ved slottet, fik genopfrisket lidt historie om Sydslesvig og set fin kunst i de smukke udstillingssaller.

Desuden samarbejdede vi med Teresa og museet om en efterårstur til Viborg. En tur hvor vi naturligvis fik set Skovgaard-udstillingen og desuden havde mange fine og spændende oplevelser på vejen mod Viborg. Vi hørte om og så en række af Thor Langes mindesmærker. Fik også en flot oplevelse i Voel Kirke, som er udsmykket af Jais Nielsen. En tur under kyndig og underholdende guidning af Teresa.

Bestyrelsen har på foreningens vegne ydet et bidrag til køb af et nyt lærred i Skibelundsalen/Malerisalen. Det har vi savnet gennem mange år. Vi glæder os nu over, at byggeriet meget snart indledes.

Det lykkedes at få afviklet vores arrangementer i vante rammer i 2018, og vi siger igen i år stor tak til museet for husly. Det er dejlige rammer at være i. Vi møder stor hjælpsomhed og interesse fra alle ansatte, og specielt – naturligvis – tak for samarbejdet til Teresa både med hensyn til vores konkrete arrangementer men også for deltagelse i bestyrelsesarbejdet og samarbejdet omkring K.O.T. Også en speciel tak til Frederik for stor hjælpsomhed ved arrangementer på museet. Tak til redaktionen af K.O.T. – til Teresa, Marie og Gunna. Vi glæder os altid til at få det fine blad.

Jeg vil også sige stor tak til medlemmerne af vores bestyrelse. I laver et stort, godt og frivilligt stykke arbejde. Det er altid en fornøjelse at diskutere med jer, og I byder ind med jeres kompetencer til fælles bedste. Jeg glæder mig til det fortsatte samarbejde.

En speciel tak skal lyde til Pernille Vestergaard, som fortsat yder en uvurderlig hjælp til os. Hun ordner foreningens regnskab, og vil derfor igen i år fremlægge det for generalforsamlingen. Pernille sidder ved telefonen og mailen og modtager tilmeldinger til ture og rejser, sørger for de mange vigtige beskeder/emails til jer osv. Kort sagt, vi ville have voldsomme problemer uden hendes store hjælp.

Der skal også lyde stor tak til Vejen Bibliotek for godt samarbejde i 2018. Det gælder både husly til vores kunstudstillinger og samarbejdet om gode forfatterarrangementer.

Tak til JV og ugeviserne for loyal omtale af foreningens arrangementer.

Program 2019

Ser vi på de kommende arrangementer, har medlemmer en del at glæde sig til.

Vi ser frem til vores traditionelle festaften med lidt god mad og dejlig underholdning. Det er gamle kendinge, der er på programmet – festlige The Islanders. Billetter kan købes ved

VINDERE BLANDT ALLE MEDLEMMER 2019

Gitte Brinck Knudsen

K. Skov Madsen

Else Christensen

Astrid Wiborg Hansen

Anna B. Schultz

Hanna Olsen

Birthe Bruun

Søren Schousen

▲ Gottorp Slot vest for Slesvig centrum.

▼ Istedløven af billedhugger H.W. Bissen, 1859-60. Opstillet på kirkegården i Flessborg.

▲ *Mindesten for Erik Ejegod ved Borgvold i Viborg, rejst af Thor Lange, 1915.*

▲ *Mindekors for Kong Erik Klipping ved Finderup, rejst af Thor Lange.*

▼ *Voel Kirke, udsmykket af Jais Nielsen. Præst Kirsten Frost Vase fortæller om udsmykningen.*

at bestille hos Pernille. Mød op til en festlig aften og tag gode venner med. I år mødes vi til fest på Knudepunktet, da byggeriet går i gang. Musikudvalget lover jer også en julekoncert i år. Tid og sted bliver senere oplyst i K.O.T. Som omtalt er vores koncertsal på museet for en tid i brug som udstillingshal. Bestyrelsen diskuterer, om der i byggefasen er andre anvendelige lokaler til koncerter. Ellers vender vi stærkt tilbage med dejlig musik på museet, når byggeriet er overstået.

Foredragsudvalget har to arrangementer her i foråret. Der lægges ud med endnu en forfatteraftan. I år har vi, i samarbejdet med Vejen Bibliotek, fået fat i Helle Helle, meget rost og diskuteret forfatter, som flere af jer sikkert har stiftet kendskab til. Hun tager udgangspunkt i sin sidste roman "de". Desuden kommer der en aften med foredrag om én af de helt store engelske malere – Turner.

Udstillingsudvalget byder på én udstilling i foråret. En planlagt udstilling med maleren og grafikerens Jes Nordby er desværre blevet aflyst. Vi viser en udstilling med maleren Malene Hammershøj, datter af Frank Hammershøj. Udstillingen vises på det, jeg her vil kalde det gamle bibliotek, for hen over sommeren bliver det nye bibliotek indviet. Vi ser forventningsfulde frem til nye og fine udstillingsmuligheder dér. Det skal vi have talt godt med biblioteket om. Vi glæder os til de nye muligheder, for der er kunstnere, der har sagt pænt nej tak til at udstille i de nuværende rammer.

Rejseudvalget har været på hårdt og godt arbejde. Vi glæder os til at præsentere jer for en rejse til Skåne/Gotland. Rejsen løber fra 1. juni til 6. juni, i forhåbentlig dejligt forsommervejr!

Foreløbige program blev delt ud efter generalforsamlingen. Vi har naturligvis en informationsaften planlagt for deltagerne. Det bliver den 30. april. Desuden har vi fastlagt et foredrag med Lars Morell om Asger Jorn og Jorns forhold til Gotland. Det bliver den 6. maj.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke Anna Hartvig for hendes lange og gode arbejde i vores bestyrelse. Jeg har fået fortalt, at det er blevet til 11 år! Man løber ikke lige af pladsen i bestyrelsen! Tusind tak Anna, vi kommer til at savne dig og dine gode indlæg og særligt dine perfekte opsamlings/referater fra bestyrelsesmøderne. Du forsvinder ikke helt, for vi regner fortsat med at se dig til vores arrangementer.

Til slut endnu engang tak til alle jer trofaste medlemmer, til museet og Teresa og alle der tænker godt om os. ■

J.M.W. TURNER

Den store engelske romantiker

Foredrag tirsdag den 2. april kl. 19.30 på Vejen Kunstmuseum
Ved kunsthistoriker mag.art. Signe Jacobsen

En af Englands ubestrideligt mest originale skikkelser er Turner (1775-1851), enspænder og højromantiker. Hans malerier er akvareller og hans akvareller er malerier, har man sagt, for begge er malet flydende, som badet i lys og farveskønhed. "Rain, steam and speed" hedder et af hans billeder, og det fortæller fint, hvordan det ikke er faste former, der interesserer ham: Hans kunst går fra storladne landskaber og søstykker mod det næsten abstrakte, i overjordiske farvesymfonier, inspireret af Goethes farvefilosofi.

Hans malerier blev inspirationsgivende for de franske impressionister og for alle, der siden har arbejdet med akvarel og naturinspirerede farvekompositioner. ■

▲ J.M.W. Turner "Norham Castle", ca. 1845 og
"Molen ved Calais", 1803.

▼ J.M.W. Turner "The Fighting Temeraire trækkes til ophugning", 1839.

MALENE HAMMERSHØJ

Udstilling fra tirsdag den 23. april til tirsdag den 21. maj
Udstillingen vises på Vejen Bibliotek

Vi afholder fernisering tirsdag den 23. april kl. 16. Desværre kan Malene Hammershøj ikke være til stede, men bestyrelsen vil være vært ved et glas vin og fortælle lidt om Malene Hammershøj.

At de kunstneriske gener nedarves i slægten gennem generationer er ikke noget særsyn. Frank Hammershøj (1940-2013) behøver ingen introduktion på Fyn, og det er da heller ingen hemmelighed, at han er i familie med den verdensberømte kunstmaler Vilhelm Hammershøi (1864-1916), som var Franks mormors fætter. Sådan hænger dét sammen. I al beskedenhed omtalte Frank Hammershøj ofte sig selv som "den billige Hammershøj".

Men hvem er Malene Hammershøj? Det er såmænd ingen ringere end Franks yngste datter, der kom til verden i 1967. Som voksen forsøgte Malene længe at undertrykke lysten til at male billeder. For det første mente hun, at der var malere nok i familien, for det andet ud fra det fornuftige ræsonnement, at indkomsten fra fast arbejde er mere sikker end kunstnerlivets lunefulde tilskikkelser. Men hun kunne ikke holde trangen nede. Hendes kunstneriske kreativitet brød igennem som et vulkanudbrud, og hun blev kunstner på fuld tid.

Malene Hammershøj maler for sin egen skyld, simpelthen fordi hun elsker det. Malerierne kalder og motiverne trænger sig på! Ligesom i faderen Frank Hammershøjs billedunivers er hendes afsæt det abstrakte koloristiske med en forkærlighed for de pariserblå og umbra nuancer. En silhuet af en fugl, et ansigt i profil eller måske en hest i fuld fart giver modspil til de abstrakte felter og sætter fantasien i gang.

Med udgang fra sit atelier i byrådssalen på det gamle rådhus i Bogense har Malene Hammershøj de seneste år markeret sig stærkt med sine malerier. ■

▲ Olie på lærred 2018, 80x70 og herunder et grafisk tryk.

► Olie på lærred 2018, 60x130 cm.

TUREN TIL SKÅNE & GOTLAND

Info-aften tirsdag den 30. april kl. 19.30 på Vejen Kunstmuseum
For deltagere ved rejsen til Skåne og Gotland

Vi inviterer til en spændende aften, hvor vi (bestyrelsen) i samarbejde med Jens Ole Thomsen, Løkken Rejser og tidligere højskoleforstander Georg Bendix vil fortælle om rejsen. Jens Ole Thomsen vil kort fortælle om turen, hotellerne, buspicnic og andet praktisk. Foreningen orienterer om dagene i Skåne. Georg Bendix vil fortælle om de oplevelser, vi kan se frem til på Gotland. Løkken Rejser vil være vært ved et mindre traktement.

Vel mødt til alle rejsedeltagere.

TUREN TIL SKÅNE OG GOTLAND

Kunst - Kultur - Natur

Udflygt lørdag den 1. juni til torsdag den 6. juni 2019

Vi har glædet os til at præsentere denne rejse for medlemmerne. Vi skal opleve det historiske Skåne og besøge udvalgte steder i Skåne, før vi tager med færgen til Gotland. På Gotland bor vi i UNESCO's fredede Visby og har næsten 3 dage på øen. Vi guides på øen af en meget kompetent guide og får på ture indsigt i øens spændende historie og natur. Vi besøger flere af de steder, hvor Asger Jorn arbejdede og naturligvis Grötlingbo Kirke, hvor Jorn ligger begravet. Turene på Gotland er udvalgt af Georg Bendix, som på vores **info-aften, 30. april**, vil fortælle om øen og de oplevelser, vi kan se frem til. Yderligere har vi arrangeret **foredrag den 6. maj** ved Lars Morell om Jorn og hans forhold til Gotland.

Beskrivelse af rejsedagene

Lørdag den 1. juni

Kl. 7.30. Afgang Askov (Ludvig Schrødersvej).

Kl. 8.00. Afgang fra Vejen (Jyllandsgade).

Morgenkaffe i bussen.

Ankomst til Trelleborg - Axel Ebbes Kunsthal - ved frokosttid.

Moderna Museet i Malmø, hvis Kunsthallen i Trelleborg ikke er genåbnet.

Buspicnic.

Derefter til Lund, hvor vi indkvarteres på hotel Lundia.

Besøg på Skissernas Museum i Lund. Museet har verdens største samling af skitser og modeller til værker i det offentlige rum.

Derefter tid til at se på byen.

Aftensmad på hotellet.

▲ Øverst Skånes flag og nederst Gotlands flag.

▲ Kunsthallen i Trelleborg.

▼ Skissernas Museum i Lund.

▲ Ales Stenar, Sveriges største skibssætning.

Søndag den 2. juni

Kl. 7.30 – 8.30. Morgenmad.

Kl. 9.00. Afgang fra hotellet.

Vi ser Lund Domkirke før afgang fra Lund mod Skånes sydkyst.

Besøg på Ales Stenar ved Kåseberga, (en fantastisk skibssætning), videre til Glimmingehus (middelalderborg fra 1499) og Kristiansstad, Christian 4.s smukke gamle fæstningsby med Trefoldighedskirken.

Bus-picnic under turen.

Kl. 20.15. Færge mod Gotland fra Oskarshamn med spisning om bord.

Indvartering i Visby på hotel Solhem, Visby.

Mandag den 3. juni

Kl. 7.30 – 8.30. Morgenmad.

Kl. 9.00. Afgang fra hotellet med bus.

Heldagstur med vores guide Maj Wengersdahl mod syd, hvor vi besøger Stånga, Grötlingbo (Asger Jorns gravsted), Kattlund, Vamlingbo og Väte.

Under turen besøger vi også akvarelmaleren Lars Jonsson samt guiden Maj Wengersdahls eget atelier.

Buspicnic under turen.

Middag på hotellet i Visby.

Tirsdag den 4. juni

Kl. 7.30 – 8.30. Morgenmad.

Kl. 9.00. Afgang fra hotellet.

Vandretur på Visbys bymur og besøg i byens Botaniska Trädgården. Frokost på egen hånd.

Kl. 12.00. Vi mødes med vores guide ved Gotlands Museum. Hun guider os gennem det spændende museum, hvor vi bl.a. skal se de berømte stentavler.

Derefter med bus og guide mod Roma klosterruin (gammelt cistercienserkloster) og Dalhem Kirke.

Middag på hotellet.

Onsdag den 5. juni

Kl. 7.30 – 8.30. Morgenmad.

Kl. 9.00. Afgang fra hotellet.

Vi går en lille tur i det gamle Visby.

Derefter med bus til det nordlige Gotland.

Buspicnic omkring Lummelund Bruks Park.

▲ Lund Domkirke med det astro-nomiske ur.

▼ Akvarel af Lars Jonsson.

▼ Visby.

Ca. kl. 14.00. Retur til Visby.
Gåtur i byen eller afslapning.
Kl. 16.50. Færgeafgang. Middag på færgen.
Kl. 22 ca. Ankomst til Quality Hotel Royal Corner i Wäxjö.

Torsdag den 6. juni

Kl. 7.30 – 8.30. Morgenmad.
Kl. 9.00. Afgang fra hotellet til Wäxjö.
Besøg i Wäxjö Domkirke med moderne glasmosaikker af Bertil Vallien.
Derefter med bus til Wanås Konst – skulpturpark og galleri.
Buspicnic ved Wanås.
Om eftermiddagen besøg hos den danske keramiker Bente Brosbøl Hansen i hendes atelier ved Klåverød Søderåsen (nær Helsingborg).
Derefter afgang mod Vejen. Vi spiser aftensmad kort efter Storebæltsbroen.
Kl. 21.00. Forventet ankomst til Vejen/Askov. ■

▲ Rauker - kalkstenssøjle, naturens egen stensulptur.

HOTELINFO

Hotel Lundia, Knut Den Stores Torg 2, Lund
Hotel Solhem, Solhemsgatan 3, Visby
Quality Hotel Royal Corner, Liedbergsgatan 11, Wäxjö

▲ Gotlands Museum.

TILMELDING

Pernille Vestergaard, tlf. 41 13 89 05, mail: pv@vejen.dk

Depositum på 500 kr. pr. person betales til konto:

1551 8715633851, mærket Skåne eller

MobilePay: **99705**, mærket Skåne.

Rejsen sælges efter først til mølle-princippet, og der udbydes 50 pladser. Der er få pladser tilbage.

Restbeløbet betales senest 1. maj 2019.

Vi rejser på turen med Løkken Rejser (Jens Ole Thomsen), som står for al kørsel, hotel-indkvartering og forplejning. Alle middage (ikke drikkevarer), 5 bus-picnics samt alle entreer er inkluderet i prisen.

Pris pr. person i dobbeltværelse: 7.500 kr., ikke medlemmer 7.700 kr.

Pris pr. person i enkeltværelse: 8.500 kr., ikke medlemmer 8.700 kr.

▼ Skulpturparken Wanås Konst.

TAG MED BLYANTEN PÅ EVENTYR

Af museumsformidler Marie Strøm

Under overskriften "Tag med blyanten på eventyr" inviterede museet til vinterferieværksteder for børn, forældre og bedsteforældre i uge 7. I museets sale kunne man ved tre forskellige stationer "tegne som en brækket arm" gennem abstrakt leg med blyant og farvekridt: I Skibelundsalen blev mønstre tryllet frem på papiret gennem farverige gnidetryk med inspiration fra særudstillingens landskabsakvareller. I Malerisalen blev kunstneren Jens Lunds dekorative, og næsten symmetriske, malerier "Nattens Blomst" og "Dagens Blomst" inspirationskilde til tohåndstegning. Tohåndstegning er en sjov udfordring, som gør tegneren opmærksom på, hvor meget den uvante tegnehånd egentlig kan, når der tegnes med begge hænder på samme tid. Med fokus på netop denne tegneteknik var der højt læsning i museets mindestuer. Historien handlede om Jens Lund i Paris, digtet frit af museets formidler, billedhugger Sophus Ejler Jepsen. Når Jens Lund i fortællingen cyklede rundt om Eiffeltårnet i ottetaller, havde børnene begge hænder i gang på samme tid, og frem voksede abstrakte tohåndstegninger.

Papirværkstedet i museets atelier blev også en rejse til Paris. Med Eiffeltårnet som omdrejningspunkt voksede der huse frem til en hel by - og en lille magisk, gul bus med optisk sensor kørte rundt i byens gader!

▼ I januar flyttede museets atelier og billedskole til nye lokaler i Nørregade 21, 1. sal. Her er familier i gang ved atelierets papirværksted med Eiffeltårnet i forgrunden. Der males detaljer på papirhusene med flydende, sort tusch.

Årets vinterferieværksted blev besøgt af i nærheden af 300 børn, forældre og bedsteforældre. Tegningerne kan ses på museets hjemmeside under *Det sker/Ferieværksteder*. En stor tak til alle de frivillige medhjælpere som gjorde det muligt at tilbyde værksteder på museet og i museets nye atelier. ■

ASGER JORN PÅ GOTLAND

Foredrag mandag den 6. maj 2019 kl. 19.00 på Vejen Kunstmuseum
Ved idehistoriker Lars Morell

På grund af den enestående natur og de hundredvis af kulturhistoriske mindesmærker står Gotland for de fleste danskere som noget meget tillokkende. Prikken over i'et er naturligvis, at maleren Asger Jorn er begravet på øen ved Grötlingbo Kirke.

Lars Morell fortæller om Asger Jorns ophold på Gotland i sensommeren 1964 sammen med den franske fotograf Gérard Franceschi. Der er ca. 90 kirker på Gotland, men Jorn og Franceschi må have vidst, hvad de ledte efter, for de gik målrettet efter bestemte kirker på den sydlige del af øen. Mange af disse kirker har romanske stenrelieffer, som forestiller jagtscener, og Jorn mente, at disse relieffer knytter sig til sagnet om kong Didrik. Senere skrev Jorn bogen om Didrikskikkelsen og den tilhørende billedtradition "Folkekunstens Didrik".

Dette ophold kom til at præge resten af Jorns indsats og medførte, at han ved et andet besøg i sommeren 1971 erklærede, at han ønskede engang at blive begravet her. Lars Morell har bl.a. skrevet *Asger Jorns kunst* (Aarhus Universitetsforlag, 2014). ■

- ◀ Asger Jorns gravsted ved Grötlingbo. Titel: *Contemplazione Faticata* (anstrengt betragtning), Asger Jorns egen figur.
- ▼ Grötlingbo Kirke, Gotland.

▼ Under forberedelserne til Vejen Kunstmuseums 2015-SAXBO-udstilling dukkede dette foto op af Gunnar Nylunds figur under modellering.

EN SAXBO-SKULPTUR DUKKER OP

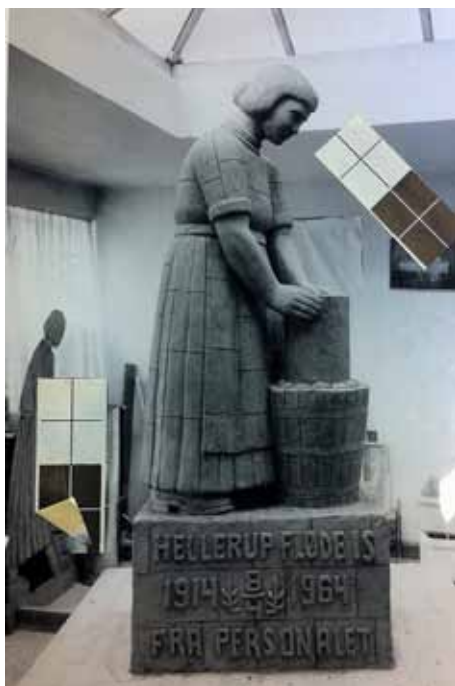
Gunnar Nylunds 1964-figur af Agnes Jensen til Hellerup Is

Her i 2019 er det 90 år siden kemiingeniøren Nathalie Krebs (1895-1978) og kunstneren Gunnar Nylund lagde grunden til det, der blev SAXBO, et legendarisk højdepunkt i dansk stentøjs historie. For fire år siden lavede Vejen Kunstmuseum i 2015 den største udstilling nogensinde om SAXBO-keramikken med over 1200 genstande lånt fra talrige samlere og fra offentlig eje.

Under forberedelserne til 2015-udstillingen dukkede et foto op af en keramisk skulptur, som Gunnar Nylund (1904-1997) i 1964 udførte hos SAXBO til Hellerup Flødeis. Nærmere undersøgelser viste, at den en tid havde været opstillet på deres dengang helt nye produktionsenhed ved Tureby syd for Køge. Men jagten endte blindt, da skulpturen i 2014-2015 var ukendt på adressen ... og vi i dag kan regne ud, at den allerede da var andetsteds!

Gunnar Nylund og keramikken

Gunnar Nylunds forældre var henholdsvis billedhugger og maler – hans mor blev i 1897 forevigt af J.F. Willumsen som "Buksepigens". Han indledte et arkitketurstudie og assisterede sin far med skulpturelle værker, da han fik tilbud om ansættelse hos Bing & Grøndahl. Dér traf han Nathalie Krebs. Sammen grundlagde de i marts 1929 værkstedet, der siden blev til SAXBO. Efter at have leveret klare, enkle former – og den særlige birkebarkglasur – forlod han dog allerede værkstedet ved udgangen af 1930. Han var blevet headhunted til jobbet som kunstnerisk leder hos Rörstrand i Sverige. De følgende årtier var han tilknyttet fabrikken og arbejdede siden med ansættelser på andre svenske værksteder. I 1959-1963 var Gunnar Nylund tilbage i Danmark som kunstnerisk leder på Nymølle keramiske fabrik ved Lyngby.

Store skulpturer i mindre dele

Bestillingen til Hellerup Flødeis må Gunnar Nylund have fået i løbet af de første år af 1960'erne. Skulpturen skulle være en gave fra medarbejderne, der over en længere periode havde sparret sammen til værket. Den store skulptur forestiller grundlæggerens afholdte hustru, Agnes Jensen, der spillede en central rolle i virksomhedens succes. Hun er skildret, som hun så ud i 1914, da isproduktionen for alvor kom i gang.

Det er sin sag at brænde legemstore skulpturer i ét

stykke. Hos SAXBO gjorde man det lejlighedsvis, når billedhugger Adam Fisher (1888-1968) fik brændt sine store Kreta-piger, der var for store til hans egen ovn. Gunnar Nylund valgte en anden fremgangsmåde. I 1940'ernes Sverige havde han udført adskillige keramiske reliefudsmykninger i feltinddelinger. Den tredimensionelle skulptur af Agnes Jensen byggede han op af utallige mindre dele/kakkelfelter, mens ispannden blev brændt i to dele. Af gamle fotos ser det ud til, at revnerne i den nedre del er fra den indledende brænding. Ihukommende Nathalie Krebs' perfektionisme er det svært at regne ud, hvordan den blev afleveret med disse fejl. Et par bud kunne være, at der ikke var andet at gøre, hvis enten der ikke var råd til at brænde om, eller hvis samarbejdet var ophørt...

▲ Gunnar Nylunds dinosaurer blev indviet på torvet i Bromölla i 1971.

▼ Statuetteudgaven af Agnes Jensen, der laver is, erhvervede Vejen Kunstmuseum i 2015.

Ideen om at lave én stor skulptur af utallige mindre dele fulgte billedhugger Gunnar Westmann (1915-1985) op på, da han i 1968 leverede sin sneugle i stentøjsklinker til opstilling på Bispebjerg. Nathalie Krebs' nevø mindes, hvordan familien var omkring for at hilse på uglen, som SAXBO-værkstedets uundværlige Sigurd Kjær havde samlet af de utallige mindre dele – en imponerende præstation!

I 1960'erne og 70'erne var Gunnar Nylund tilbage i Sverige med periodiske ansættelser ved forskellige virksomheder – heriblandt IFÖ, der primært kendes for produktion af sanitet. Med samme feltvise kakkelopbygning som ispigen, fik han dér produceret de utallige dele til sine to mægtige fortidsøgler "Scanisaurus", der ligger i et bassin på torvet i Bromölla, Sverige. Helheden blev indviet den 13. november 1971.

Sans for markedsføring – opgaverne til Hellerup Flødeis

Det er i dag uvist, hvordan bestillingen nåede frem til Gunnar Nylund. Om det startede med den store skulptur, og voksede videre, kan vi også kun gætte på. Måske i en kombination af en evne til at overtale og en sans for markedsføring blev det til mere.

I 2015 erhvervede Vejen Kunstmuseum en statuetteudgave af ispigen. Af en følgeseddel fremgår det, at den blev udført i 20 eksemplarer hos Rörstrand i Sverige. Sært kan det synes, at serien blev fremstillet dér frem for hos SAXBO, hvor statuetterne kunne have fået den samme blå-violette glasur, som den store skulptur.

Netop disse toner er nogle af de mest ikoniske fra SAXBO-værkstedet. I forlængelse af forundringen over at levere en markant skulptur med en spand med brændingsrevner, kan det være nærliggende at gætte på, at Nylund og Krebs måske undervejs blev uenige. Eller fik Gunnar Nylund måske et godt tilbud hos Rörstrand? Den svenske fabrik var han atter periodisk tilknyttet i de følgende år:

Men ikke nok med den store skulptur og statuetteversionerne! Først på året 2019 fandt museets gode hjælper, der jagter værker fra Nymølle-produktion, en hvid porcelænsvase modelleret af Gunnar Nylund... Den er næppe produceret hos Nymølle. Producenten er slet ikke nævnt, men det er aftageren: Hellerup Is! Det viser sig, at grundlæggerne Lauritz og Agnes Jensens arvetagere havde god sans for markedsføring. Vasen med relief af et ispige-motiv blev i 1964 fremstillet som en firmagave i anledning af jubilæet – et ambitiøst projekt med en produktion på 3200 eksemplarer, hvoraf to nu tilhører Vejen Kunstmuseum.

Den store skulptur kommer frem af sit skjul

Selv om der er meget delte meninger om menneskets plads og muligheder i den digitaliserede verden, har vi på Vejen Kunstmuseum god grund til at takke det vidunderlige internet. Det har været budbringer på vigtige kontakter tværs over landegrænser og kontinenter. Eksempelvis gav internettet kontakten til Axel Hous efterkommere i Canada, og i Paris blev der forbindelse til Arvid Enchell-Bronikowskys slægtninge, der kunne fortælle om Willie Wulffs portræt af en ung digter – læs mere i Kunst omkring Trolde august 2009. På www.vejenkunstmuseum.dk har museet efterlyst viden om skulpturen af Agnes Jensen. Indenfor få måneder ved årsskiftet 2018-2019 blev der forbindelse til både ejerne af den

▲ I anledning af 50-års jubilæet i 1964 fik Hellerup Is produceret 3.200 hvide porcelænsvaser smykket med Agnes Jensen skulpturen i relief - kunstneren er fortsat Gunnar Nylund. Erhvervet til Vejen Kunstmuseum sidst i 2018.

► Skulpturen var formodentlig tænkt til at stå inden døre. Kernen er med årene blevet porøs, har suget vand til sig og er delvist revnet i vinterkulde. En kyndig konservator er tilkaldt!

store skulptur og til modellens barnebarn. Begge havde fundet vej til museet via internettet, hvor de havde læst om statuetteudgaven. Se, det kan svare sig at lave små fortællinger om årets erhvervelser og lægge dem ud på internettet!

En historie blev nu foldet ud: I efteråret 1965 døde Agnes Jensen. Hendes sønner, der også havde været stærkt engageret i virksomheden, valgte året efter at afhænde den. Isproduktion var da blevet et anliggende for de store multinationale selskaber. I en serie af isfusioner blev skulpturen af Agnes Jensen flyttet fra Tureby via Skælskør og endte i en baggård i Århus. Undervejs var den blevet reddet fra skærveknuseren af en betænksom entreprenør, der havde stillet den af vejen. Da ejendommen siden overgik til FEAS, Forskningsfondens Ejendomsselskab A/S, gik de i gang med at undersøge skulpturens historie. Takket være internettet nåede de frem til Vejen Kunstmuseum. Efter drøftelser er det besluttet, at skulpturen overdrages som gave til Vejen Kunstmuseum på betingelse af, at museet sørger for den nødvendige konservering af skulpturen.

Et markant bidrag til præsentationen af dansk stentøjshistorie

Med afsæt i den store samling af billedhuggeren og keramikeren Niels Hansen Jacobsens (1861-1941) helt uortodokse keramiske værker er Vejen Kunstmuseums keramiksamling bygget op om perspektivering af særligt to aspekter:

1) kunstnerkeramikken – keramik lavet af kunstnere, der ikke nødvendigvis er keramikkyndige, men ofte samarbejder med dygtige håndværkere.

2) stentøjets historie. Den danske tradition for stentøj, højtbrændt keramik, starter i 1890'ernes Paris med J.F. Wilumsen og Niels Hansen Jacobsen. I samlingen og udstillinger har museet over årene perspektiveret både kunstnerkeramikken og stentøjets danske historie i eksempelvis de store udstillinger om Arne Bang i 2011 og SAXBO-værksteder i 2015.

Som omtalt andetsteds i bladet er Vejen Kunstmuseum netop nu på vej ind i omfattende nybyggeri, hvor skulpturen nu tænkes ind. Den får plads i bygningen mellem det kommende nybyggeri og museets vestlige ende fra 1940. Gennem mellembygningens store glasgavle vil den også være synlig udefra. Den kommer til at stå som eksempel på et højdepunkt i SAXBO-værkstedets og dansk stentøjshistorie – og vil være et forvarsel om al den gode keramik, der venter museets gæster på loftsetagen i bygningen mod vest. ■

HISTORIEN OM HELLERUP FLØDEIS

Af Mette Henriksen, Gentofte Lokalhistorisk Arkiv

Fabrikant Lauritz Jensen var manden, der grundlagde Hellerup Flødeis og lærte danskerne at spise is. Allerede i 1906 begyndte han at sælge is fra en bod ved Svanemøllen. Råvarerne bestod af skummetmælk, kartoffelmel og essenser. Københavnerne syntes godt om den nye spise- og salgsform. Tidligere var is mest kendt som en eksklusiv dessert på restauranter, og noget kun de færreste havde råd til.

Den amerikanske drøm

Men Jensen havde større ambitioner end Svanemøllen. Han havde hørt historier om iskremernes store succes i Amerika og drømte om at lære at lave rigtig is. I 1907 rejste han til det forjættede land. Det var dog ikke så let at få arbejde på en isfabrik, og han måtte til at begynde med gennem tre års hårdt arbejde som skovarbejder. Først derefter fik han endelig plads hos isproducenten Trodjan Ice Cream Co i New York. Her lærte han at fremstille førsteklasses Ice Cream.

Ægte dansk iscream

I 1912 vendte Jensen hjem til Danmark med sin kone Agnes og deres søn. De etablerede en mindre isproduktion på Østerbro med en håndfrysemaskine og en vaffelovn. Lauritz Jensen rørte isen, og fru Ag-

▲ Agnes Jensen med den første isfryser. På væggen ses det første isskilt, som blev fremstillet i Danmark. Det forestiller ægteparrets tre børn i hver sin isbøtte.

nes bagte vaflerne. Året efter flyttede de til Hellerup i en kælderbutik på Onsgårdsvej 1. Bag butikken etablerede ægteparret en iskremfabrik. Denne gang med en elektrisk dreven frysemaskine og en kapacitet på 24 liter. I 1914 stod fabrik og butik klar, og den første danske iskremfabrik, Amerikansk Iscream Fryseri, kunne tage imod de isglade kunder.

To ton råis om dagen

Salget gik strygende, og snart åbnede de udsalg flere steder i kommunen. Ægteparret arbejdede i døgndrift. Lauritz lavede isen og bragte den ud til udsalgene på cykel, mens Agnes sad ved vaffeljernet og passede butikken. I 1919 flyttede fabrikken til større og nyindrettede lokaler hos naboen på Onsgårdsvej 3. Ægteparret investerede i en topmoderne amerikansk fryser, der kunne producere 2-3.000 liter flødeis og to ton råis om dagen. Isen blev solgt i vafler eller i spande og forme, og i 1920'erne introducere man som noget nyt is i bægre. Der var ikke noget at sige til, at hr. og fru Jensen igen i 1934-35 måtte udvide fabrikken til det dobbelte med anskaffelse af mere moderne maskiner.

Besat af is

Danskerne fik virkelig smag for isen. I 1930'erne var der intet mindre end 162 iskremfabrikker i hele landet. Under besættelsen opnåede den populære flødeis rekordsalg. En københavnsk avis skrev eksempelvis den 31. august 1943, at københavnerne på en enkelt weekend spiste 2,5 millioner iskager. På grund af sukermanglen og elektricitetsrationeringen kunne det blive et problem at imødekomme behovet.

Danmarks største isproducent og et jubilæum med bravour

Trods sabotage i 1944 kom fabrikken igen. Kort efter krigen havde Danmark rekord i isforbrug – seks liter pr. indbygger pr. år! Hellerup Flødeis ekspanderede hurtigt og blev efter Anden Verdenskrig så stor, at produktionen af pladshensyn i 1959 måtte flyttes til Tureby syd for Køge. Den var nu Skandinaviens mest moderne flødeisfabrik med en produktion på 75.000 ispinde i timen! Da havde sønnen Gustav Remy-Jensen for længst overtaget ledelsen. I 1953 fik han den folkekære skuespiller Ib Schønberg til at optræde i firmaets reklamer:

Den familieejede virksomhed blev drevet i to generationer og nåede at fejre 50-års jubilæum med bravour i 1964. Købstilbud havde der været mange af, og da det rette bud kom i 1965 slog familien til. I 1969 indgik Hellerup Is i en fusion, der blev til Sol Is, som året efter blev købt af Unilever og siden indgik i Frisko. ■

▼ Lang kø foran Hellerup Isbutik på Onsgårdsvej. En isvaffel koster 5 øre.

INDHOLD

Stort nybyggeri og renovering, side 3
Formandsberetning 2018, side 8
J.M.W.Turner, side 11
Malene Hammershøj, side 12
Turen til Skåne og Gotland, side 13
Vinterferieværksted på museet, side 16
Asger Jorn på Gotland, side 17
En Saxbo-skulptur dukker op, side 18
Historien om Hellerup Flødeis, side 22

FORSIDEN

Gunnar Nylunds 1964-figur af Agnes Jensen til Hellerup Is.

AD NOTAM

Som følge af byggeriet på Vejen Kunstmuseum må Kunstforeningen indskrænke koncerter i 2019, og mens byggeriet varer. Vi har hidtil brugt Skibelundsalen til vores store arrangementer, men den skal under byggeriet bruges til udstillinger. Foredrag vil vi fortsat holde i museets Malerisal, mens koncerter og større arrangementer afvikles andetsteds som annonceret.

K.O.T. - Kunst omkring Tolden udgives i samarbejde mellem Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn og Vejen Kunstmuseum.

Indmeldelse af nye medlemmer til Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn kan ske på Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen, tlf. 79 96 69 40 eller på mail: pv@vejen.dk. Kontingent for par: 350 kr. Enkelt: 175 kr.

Indbetaling af medlemskontingent til Danske Bank, reg.nr.: 1551, kontonr.: 8715633851 eller MobilePay: 99705.

NYHEDSMAIL Hvis du ønsker at få tilsendt museets nyhedsbrev, og endnu ikke er på vores udsendelsesliste, så send venligst din mailadresse til: pv@vejen.dk. Så modtager du nyheder om, hvad der sker på Vejen Kunstmuseum og i Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn.

REDAKTØRER

Gunna Kjelstrøm
Engparken 6, 6580 Vamdrup
tlf. 29663896
gunna.kj@gmail.com

Marie Strøm og Teresa Nielsen
Vejen Kunstmuseum
museum@vejen.dk
www.vejenkunstmuseum.dk

LAYOUT SKABELON

www.helle-jensen.dk

Medlemmer af kunstforeningen får bladet tilsendt. Bladet ligger fremme på museet og sendes til museets samarbejdspartnere.

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn
www.vejenkunstforening.dk

Formand Anker Ulsdal
Vester Alle 84
6600 Vejen
tlf. 61713654
anker@ulsdal.dk